

[LT]

Kristina Ališauskaitė – jauna menininkė, baigusi magistrantūros studijas Vilniaus dailės akademijoje. Nuosekliai vystomas tapytojos braižas išskiria jos kūrybą lietuviškos tapybos kontekste ir leidžia žiūrovui, vos išvydus, atpažinti savitus Kristinos darbus.

Meninės raiškos priemonių atžvilgiu K. Ališauskaitės paveiksai lakoniški: tai monochrominės kompozicijos, kurių plačiose erdvėse klaidžioja vieniši personažai. Tačiau tokios minimalistiškai taupios plastinės kalbos pakanka meno kūrinio paveiklumui užauginti. Tuštuma, kurios tiek daug Kristinos drobėse (didžioji dalis plokštumos lieka neužpildyta objektais), sukuria stiprų įtampos – pagrindinės paveikslų sugestijuojamos nuotaikos – įspūdį.

Įtampa K. Ališauskaitės kompozicijose kuriama ir turinio sluoksnyje. Vien drobių pavadinimai nurodo tokias būsenas ir jausenas, kaip emocinis šaltumas, susvetimėjimas, vienatvė, pavydas. Efemeriška paveikslų erdvė – aliuzija į sapnus, pasąmonėje kylančius vaizdinius. Iš kompozicijos į kompoziciją persikeliantys siužetai ir temos tartum leidžia įtarti trauminę vaizduojamų situacijų pobūdį. Tačiau nuolatinis jų pasikartojimas suteikia ir savotiškos terapijos – lyg išsipasakojimo, po kurio palengvėja – galimybę. Autorė apdairiai pasitelkia psichoanalizės įžvalgas, lyg užmindama mįslę, kiek asmeninių išgyvenimų sutalpinama jos kūriniuose. Autobiografiškumo Kristinos darbuose esama. Menininkė lyg ir apsinuogina, tačiau giliau į save neįsileidžia, patirtis pateikdama ir kaip universalias. Fragmentiškos jos kūrinių kompozicijos tarsi sugestijuoja atsitiktinio žvilgsnio galimybę, žiūrovą paversdamos slaptu stebėtoju ir provokuodamos jį ne tik tariamai leisti į tapytojos sąmonę, bet ir pasirausti po savosios kerteles.

Vaizduojamoms situacijoms universalumo įspūdį suteikia ir jose veikiantys personažai. Tai, kad jie atpažįstami žiūrovui iš masinėje kultūroje cirkuliuojančių įvaizdžių, išduoda menininkės užmojų užsiimti materializmo, vartotojiškumo kritika. Ji eksploatuoja populiariosios kultūros, reklamos įvaizdžius, tačiau pateikia juos savaip, atima iš jų tą privalomąjį erotizmą, reklamišką patrauklumą ir sukeistina, padaro nepatogius lengvam vartojimui. Šaltais pilkšvais ir melsvais tonais nutapytos moterų figūros sudaiktinamos ir supanašėja su plastikiniais lėlės ar manekeno kūnais. Tokia menininkės strategija pasiteisina: įvaizdžiai patraukia dėmesį, tačiau jų dirbtinis šaltumas ir išplėšimas iš įprasto pramoginio konteksto skatina permąstyti ir pervertinti kultūros transliuojamus vaizdinius ir jų prasmes. Taigi K. Ališauskaitės tapyba, kurioje dera išgryninta forma, vizualinis atraktyvumas, vizualinis ir emocinis bei idėjinis krūvis, yra vienas įdomesnių atradimų jaunojoje lietuvių tapyboje.

Pateikdama savo naujausius kūrinius, Kristina Ališauskaitė, leidžia žiūrovui klaidžioti jos sąmonės labirintais ir taip kviečia prisiminti savas, galbūt jau užmirštas ar atidžiau neanalizuotas patirtis.

Kristina mano, jog sapnų pasaulis vertas atidesnio dėmesio. Tačiau menininkė atitolsta nuo psichoanalitinio žvilgsnio ir nors remiasi asmenine patirtimi, nesiima itin intymaus savianalizės gesto. Ji žvelgia iš distancijos ir stengiasi atkurti sapno atmosferą. Paveiksai veikia kaip galimybė patyrinėti sapno vizualines savybes ir jų provokuojamas emocijas.

Kūriniuose maišosi skirtingi vaizdiniai. Pastebimas sustingdytos akimirkos momentas. Žvilgsnis koncentruojasi ties konkrečiu, tuščioje erdvėje atsidūrusiu objektu arba užfiksuoja trumpą

kadrą iš scenos, kurios įvykių seka tik numanoma. Motyvai ir situacijos veda į paslaptinę pasakojimą, tačiau viskas iki galo neišaiškinama, paliekama tik trumpa užuomina. Menininkė kviečia žiūrovą įsitraukti ir ieškoti savų sąsajų, pratęsti esamus vaizdinius savais. Ji klausia ar įmanoma atrasti bendrybių tarp kiekvieno iš mūsų sapnų vaizdinių? Ir kuo tai svarbu?

[EN]

Kristina Alisauskaite is a young artist that has finished her MA-level painting studies at Vilnius Academy of Arts. Yet her consistently cultivated individual style distinguishes her works in the context of Lithuanian painting and makes them instantly recognisable.

In terms of means of expression employed, Kristina's paintings are utterly laconic; they are monochrome compositions that portray meandering lonely characters. Nevertheless, this minimalist, sparing plastic language proves to be capable of resonating in the viewer's perception. The emptiness that is so prominent in Kristina's pieces (a larger part of the canvas remains devoid of painted objects) creates a strong impression of tension – the primary state mediated by the paintings.

Alisauskaite's compositions radiate tension on the level of content as well. The very titles of her pieces point to negative states: emotional frigidity, alienation, solitude, jealousy etc. The ephemeral space of the paintings is an allusion to dreams and subconscious images. Recurring subjects and themes seem to suggest a traumatic nature of the portrayed situations. Yet their ceaseless repetition is also potentially therapeutic – much like disburdening one's mind. The artist carefully employs psychoanalytical insights, as if challenging the viewer to guess how many personal experiences her paintings contain. Kristina's works certainly have an autobiographic element. The artist appears to expose herself, yet she does not allow the viewer to delve too deep into her private inner space, presenting the portrayed experiences as universal at the same time. The fragmentary compositions of her paintings seem to promise a possibility of an accidental glance, turning the viewer into a secret observer and provoking him or her to not only embark on an imaginary journey into the painter's subconscious, but also dig into the secret corners of his or her own.

The depicted situations are given a universal dimension by the portrayed characters themselves. The fact that the latter are already familiar to the viewer as being the regular

objects of images disseminated by mass culture reveals the artist's objective to engage in critique of materialism and consumerism. She exploits the images commonly associated with popular culture and advertising, yet presents them in a different way, stripping them of their obligatory erotic appeal and magnetism, so that they acquire an odd quality and become unsuitable for instant.

consumption. Female figures, painted in cold greyish and bluish hues, are objectified and come to resemble the plastic bodies of dolls or mannequins. This strategy serves the purpose: the images draw attention, yet their artificial coldness and the fact that they are torn out of their usual entertainment context prompt the viewer to re-approach and re-evaluate the mass of images circulating in culture and their meanings. This makes Kristina Alisauskaite's painting work, which combines refined form and visual appeal with emotional and conceptual depth, one of the most noteworthy discoveries in young Lithuanian painting.

Recent works engage with possible realities while dreaming. A dream is like a simulation, a fiction that is able to echo the state when you are awake. An image seen in a dream is a reminiscence of a feeling or an action that was encountered in real life. It means that there is a possibility to gain such experience also being awake.

The dream and reality are understood like two separate phenomenon. But which of them is real? How we can define reality? While dreaming we are free and not restrict ourselves but in a „real“ life the human has an aim to survive, he must adapt and conform to rules and laws governing the reality we live in awake. Artist questions these issues and forms a field for thinking where the possibilities are infinite. Kristina thinks that is important to have a closer look to those irrational experiences. She invokes her personal stories but doesn't take a very intimate approach. The artist tries to look at the scenery of a dream from a distance, recreate the atmosphere and try to find universal features of dream scenes. The paintings invite to explore the visual and emotional character of dreams.

[LT]

Kristina Ališauskaitė (g. 1984.05.29)

Išsilavinimas

- 2007-2009 Vilniaus dailės akademija, Tapybos magistrantūros studijų programa;
- 2003-2007 Vilniaus dailės akademija, Tapybos bakalauro studijų programa;
- 1991-2003 Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazija;

Personalinės parodos

- 2013 gegužė. “Greitieji akių judesiai” - personalinė tapybos darbų paroda, Mobili Galerija Gaidys, Vilnius, Lietuva;
- 2009 gegužė. “Distancija” - personalinė tapybos darbų paroda. “Mobili Galerija Gaidys”, Vilnius, Lietuva;

Konkursai

- Konkurso “Jaunojo tapytojo prizas 2013”, publikos prizas;
- Londono galerijos „Saatchi“ surengto tarptautinio konkurso „Saatchionline Showdown Competition – Painted Faces“ TOP 10. Konkurse dalyvavo 3300 įvairių šalių menininkų, iš kurių tik 10 menininkų pateko į finalą.
- Konkurso “100 painters of tomorrow” finalininkė. Tarptautiniame konkurse dalyvavo 4300 dalyvių iš 47 šalių. Iš jų buvo atrinkta 100 perspektyviausių šių dienų tapytojų. 2014 metų rudenį bus išleistas specialus leidyklos “Thames & Hudson” leidinys, kuriame ir Kristinos Ališauskaitės darbai.

Grupinės parodos

- 2014 birželis. Tarptautinė Vilniaus meno mugė ARTVILNIUS’14, Mobili Galerija Gaidys, Litexpo, Vilnius;
- 2014 balandis. Jaunųjų Lietuvos tapytojų paroda “Another shot”, Europos Sąjungos atstovybė Maskvoje, Rusija;

- 2013 sausis. Tarptautinio konkurso “Saatchionline Showdown Competition – Painted Faces” finalininkų paroda. “Griffin gallery”, Londonas, Didžioji Britanija;

- 2013 lapkritis. “Jaunojo tapytojo prizas”, - tarptautinio konkurso laureatų paroda.

Šiuolaikinio meno centras, Vilnius, Lietuva;

- 2013 lapkritis. Tarptautinis menų festivalis “Incubarte”, Prancūzų kultūros institutas, Valencija, Ispanija;

- 2013 rugsėjis. Tarptautinė šiuolaikinio meno mugė ART MOSCOW’13, Mobili Galerija Gaidys, Central House of Artists, Maskva;

- 2013 rugpjūtis. “Kurorto istorijos: skaidrumas” - jaunųjų menininkų paroda, Nidos meno kolonija, Lietuva;

- 2013 birželis. Tarptautinė Vilniaus meno mugė ARTVILNIUS’13, Mobili Galerija Gaidys, Litexpo, Vilnius;

- 2013 birželis. XV Vilniaus Tapybos Trienalė, ŠMC, Vilnius;

- 2012 liepa. Ekspozicija tarptautinėje meno mugėje ARTVILNIUS’12, LITEXPO parodų rūmai, Vilnius, Lietuva;

- 2012 birželis. Jaunųjų Lietuvos tapytojų paroda Mirko Maria Calderone galerijoje, Dinard, Prancūzija;

- 2011 sausis. “Zugzwang” - jaunosios kartos Baltijos šalių menininkų paroda, Talinas, Estija;

- 2010 rugsėjis. “Zugzwang” - jaunosios kartos Baltijos šalių menininkų paroda, “CommuneArt”, Vilnius, Lietuva;

- 2009 spalio. “Jaunojo tapytojo prizas”, - tarptautinio konkurso laureatų paroda Nacionalinės dailininkų sąjungos “Pamėnkalnio galerijoje”, Vilnius, Lietuva;

- 2007 lapkritis. “Nesvetima tapyba” - jaunosios kartos Lietuvos ir Lenkijos menininkų paroda Telšių parodų salėje, Telšiai, Lietuva;

- 2007 liepa. “Vilniaus veidai” - nekomercinio meno festivalis Šv. Dvasios bažnyčioje, Vilnius, Lietuva;

- 2007 birželis. “[Ne]matoma” - geriausių Vilniaus dailės akademijos studentų paroda Menų spaustuvėje, Vilnius, Lietuva;

[EN]

Kristina Alisauskaite (b. 1984)

Education

- 2007-2009 Vilnius Academy of Arts, Master program of Painting studies;
- 2003-2007 Vilnius Academy of Arts, Bachelor program of Painting studies;
- 1991-2003 Klaipeda Eduardas Balsys Gymnasium of Arts;

Prizes

- Saatchi Showdown Competition painted faces, Top 10 + Finalists exhibition at Griffin Gallery, London on December 5 - 20, 2013;
- International contest 'Young painters prize 2013' - Public prize + Finalists exhibition at Contemporary Art Center, Vilnius, Lithuania;
- Finalist of the international competition "100 painters of tomorrow". The book of 100 most promising living painters will be released in October 2014 by "Thames and Hudson".

Solo exhibitions!

- 2013 may. 'Rapid eye movements' - solo exhibition, The Rooster gallery, Vilnius, Lithuania;
- 2009 may. 'Distance' - the personal exhibition at 'The Rooster Gallery' (Galerija Gaidys),

Vilnius, Lithuania;

Exhibitions

- 2014 june. International art fair ARTVILNIUS '14, The Rooster gallery, Litexpo, Vilnius, Lithuania;

- 2014 april. 'Another shot' exhibition of young Lithuanian painters, Representative office of the European Union in Moscow, Russia;
- 2014 january. Exhibition of the Saatchi Showdown Competition – "Painted Faces" finalists, Griffin gallery, London, England;
- 2013 November. 'Young painters prize 2013' finalists exhibition at Vilnius Contemporary Art Center, Lithuania;
- 2013 september. International contemporary art fair ART MOSCOW'13, The Rooster gallery, Central House of Artists, Moscow, Russia;
- 2013 august. 'Stories of holiday resort: transparency' - exhibition of young artists at Nida art colony, Lithuania;
- 2013 june. International art fair ARTVILNIUS '13, The Rooster gallery, Litexpo, Vilnius, Lithuania;
- 2013 june. XV Vilnius Painting Triennial - Contexts of painting, Contemporary art center, Vilnius, Lithuania;
- 2012 july. International art fair ARTVILNIUS'12, Vilnius, Lithuania;
- 2012 june. Exhibition of Lithuanian painters in Dinard, France, at Galerie Mirko Maria Calderone;
- 2011 january. 'Zugzwang' - exhibition of the youngest generation of Baltic artists, Tallinn, Estonia;
- 2010 october. 'Zugzwang' - exhibition of the youngest generation of Baltic artists at 'CommuneArt', Vilnius, Lithuania;
- 2009 october. 'Young Painters Prize', - exhibition of the international competition for young painters, held at 'Pamenkalnio' gallery by national Lithuanian artists union, Vilnius, Lithuania;
- 2007 november. 'Estranged paintings' - exhibition of the youngest generation of Lithuanian and Polish artists at 'Telsiai exhibitions hall', Telsiai, Lithuania;
- 2007 july. 'Faces of Vilnius' - the festival of noncommercial art at 'Church of Saint Spirit', Vilnius, Lithuania;
- 2007 june. '[In]visible' - exhibition of the best students of Vilnius Art Academy at 'Arts Printing House', Vilnius, Lithuania;